

Årsplan

2021-2022

Østerås barnehage

Innhold

Innledning.....	2
Årsplan	2
Barnehagen er en pedagogisk virksomhet.....	2
Bærumsbarnehagen	2
Presentasjon av barnehagen.....	3
Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis	3
Barnehagens pedagogiske arbeid	4
Barnehagens verdigrunnlag.....	5
Barn og barndom.....	6
Demokrati.....	6
Mangfold og gjensidig respekt.....	6
Likestilling og likeverd	6
Bærekraftig utvikling	7
Livsmestring og helse.....	8
Barnehagens formål og innhold	9
Omsorg	9
Lek.....	10
Danning	10
Læring	11
Vennskap og fellesskap.....	12
Kommunikasjon og språk.....	12
Barnas medvirkning	12
Samarbeid mellom hjem og barnehage	13
Overganger	14
Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning	14
Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager.....	14
Fra barnehage til skole	15
Planlegging, vurdering og dokumentasjon.....	16
Planlegging.....	16
Vurdering	16
Dokumentasjon.....	17
Barnehagens arbeidsmåter.....	17
Progresjon.....	17
Barnehagens digitale praksis	17
Barnehagens fagområder.....	18
Kommunikasjon, språk og tekst	18
Kropp, bevegelse, mat og helse.....	19
Kunst, kultur og kreativitet.....	19
Natur, miljø og teknologi	20
Antall, rom og form.....	20
Etikk, religion og filosofi	21
Nærmiljø og samfunn.....	22
Kompetanseplan	23

Innledning

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er ifølge [Rammeplan for barnehagen](#) en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Bærumsbarnehagen

I Bærum er det i tillegg til rammeplanen utarbeidet en barnehagemelding for bærumsbarnehagen, [Barnehagemelding 2015-2025](#).

Arbeidet med barnehagemeldingen skal bidra til at det blir et likeverdige og enhetlige barnehagetilbud i alle Bærums barnehager, for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i bærumsbarnehagen. Barnehagen skal ses på som første trinn i utdanningsløpet. Lek, språk og helse er faglige satsingsområder.

Som oppfølging av barnehagemeldingen utarbeides det kvalitetsplaner. Kvalitetsplanen skal bidra til likeverdige barnehagetilbud i Bærum og sikre tidlig innsats og bedre læring for barna i bærumsbarnehagen. Kvalitetsplanen, [Lek og læring – rammeverk for bærumsbarnehagen](#), som gjelder fra 2019 skisserer satsingsområdene:

- Kommunikasjon og språk
- Livsmestring
- Digital barnehage
- Tett på

Fokusområde 2022/2023 i Østerås barnehage

- Fra høsten 2022 fortsetter Østerås barnehage med kvalitetsprogrammet Tett på. Barnehagen skal følge kvalitetsprogrammet som har som mål å øke kvaliteten på samspillet mellom voksne og barn. Tett på retter fokus på den voksnes samspillsferdigheter og skaper med sin modell en arena for refleksjon og kvalitetsutvikling.

Presentasjon av barnehagen

Visjon

“Vi vil gi barna røtter og vinger”

Røtter:

- Vi ønsker å gi barna gode barndomsminner
- Vi ønsker at barna skal føle seg betydningsfulle
- Vi ønsker at barna skal ha en opplevelse av å være en ønsket deltaker i det sosiale fellesskapet

Vinger:

Vi vil gi barna opplevelser og utfordringer så hver dag blir spesiell

- Vi vil gi barna tro og styrke på egen mestring

Østerås barnehage består i dag av 234 plasser fordelt på tre hus

- Avd. Hovedhuset består av 154 plasser fordelt på 6 avdelinger: tre småbarns- og tre storbarnsavdelinger
- Avd. Ovenbakken består av 24 plasser, en småbarnsavdeling
- Avd. Fururabben består av 56 plasser fordelt på 3 avdelinger en småbarnsavdeling, en søskenavdeling (2-6år) og en storbarnsavdeling

De tre husene ligger rett ved siden av Østerås T-banestasjon. Vi har et flotte uteområder som innbyr til mye variert lek. Samt fine turområder i nærmiljøet som byr på utforskning og naturopplevelser hele året.

Vårt mål er at barnehagen skal bære preg av en felles pedagogisk plattform. Vi ønsker at barna skal oppleve progresjon den tiden barna går i barnehagen og tilpasse aktiviteter etter ferdigheter, alder og modning.

Vi har flere ansatte som jobber reduserte stillinger, vi vil bruke ressursene på tvers av avdelingene. Dersom det er langtidssykdom vil vi så langt det lar seg gjøre bruke egne vikarer før vi leier inn vikarer fra vikarbyrå.

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis

Vurdering av barnehageåret 2021/2022

Satsning

Fjorårets satsning var oppstart med Tett på. Implementering av Tett på parallelt med en pågående pandemi som igjen førte til høyt sykefravær og mye usikkerhet knyttet til barnehagedrift var utfordrende. Alle husene i Østerås barnehage står igjen med tre dimensjoner og vil være ferdige til desember 2022. Avdelingene har gjennomført refleksjon rundt praksisfortellinger og lederteamene har mottatt veiledning og kunnskap fra eksterne mentor. Fra januar 2023 viderefører vi arbeidet med Tett på. Vi vil frem til sommeren gå mer i dybden på selvvalgte dimensjoner.

Korona

Når samfunnet åpnet opp i januar 2022 ble barnehagen hardt rammet med mange koronasyke ansatte som igjen førte til redusert åpningstid og stengte avdelinger.

Strengte føringer for kohorter ble fjernet i samme periode, dette åpnet opp for mer samarbeid på tvers i barnehagen. Spesielt skolestarterne på Østerås og Fururabben fikk dette halvåret flere gode treffpunkter. Felles besøk fra Reptilparken, Bli-kjent-fest i Fururabben og felles tur til Hagabråten med mange forskjellige oppgaver. Dette ga skolestarterne mange kjente ansikter å spille på når skolen starter opp til høsten. Treffpunktene vil vi ta med oss inn i videre planlegging av årshjulet til skolestarterne fremover.

Omorganisering

Hovedhuset måtte omorganisere avdelingene på grunn av mange småbarn. To storbarnsavdeling ble slått sammen og en ny småbarnsavdeling ble etablert.

En storbarnsavdeling på avd. Fururabben ble gjort om til søskenavdeling (2-5 år) p.g.a mange småbarn.

Endringer fra år til år og i løpet av året

Organisering av avdelingene endrer seg etter størrelse på alderskullene og er i endring fra år til år. Hvis barn slutter i løpet av året og nytt barn starter vil dette kunne påvirke organiseringen av avdelinger midt i året.

Personalets kompetanse 2022/2023:

Østerås barnehage har full pedagogdekning, en høy prosent fagarbeidere og dyktige assistenter som deltar i faglige diskusjoner. En ansatt studerer til barnehagelærer, samlingsbasert ved OsloMet.

Vi har også samarbeid med OsloMet ved at vi er praksisbarnehage.

SU og FAU

Samarbeidet med FAU/SU har fungert bra. Arrangementene som FAU/SU har arrangert har etter forholdene fungert godt. Østerås bhg og avd. **Fururabben har hvert sitt SU. De markerer noen av de samme tradisjonene, men har ikke noe samarbeid eller noe felles møtevirksomhet.**

Barnehagens pedagogiske arbeid

Målet er at alle ansatte skal ha kunnskap om og kjennskap til disse verktøyene. Verktøyene skal bistå personalet i det pedagogiske arbeidet.

Tett på

Kvalitetsprogram som skal, sikrer ansattes refleksjon over egen praksis. Det vil bli gjennomført observasjoner for å gi avdelingen en konstruktiv tilbakemelding ut fra Class dimensjonene.

Språklydobservasjon

Kartleggingsverktøyet er et enkelt bildemateriell til bruk i observasjon av hvor langt barnehagebarn her kommet i sin språklydutvikling.

Alle med

Et kartleggingsverktøy av sosial- og emosjonellutvikling

Tras

Er et kartleggingsverktøy av språk i daglig samspill

Voksenrollen

Gjennom Tett på jobber vi med voksenrollen. Målet er bevisstgjøring av egen praksis for å være en barnehage i utvikling.

Vi har variasjon i personalgruppen, både damer og menn i ulike aldre og med ulike kompetanse noe som bidrar til variert innhold for barna.

Grønt flagg

Vi kildesorterer matavfall, restavfall, papir og plast. Vi har arrangert ruskenaksjon, laget barnas miljøregler og miljøstasjoner på avdelingene slik at kildesortering blir lettere i praksis. Gjennom barnehageåret 2022/2023 skal vi fortsette med å jobbe med temaet:

- Vann

Barnehagens verdigrunnlag

Hverdagen i Østerås barnehage skal bære preg av humor og glede, barna skal få tid og rom til å utforske barnehagens fysiske miljø inne og ute. Barna skal være sammen med omsorgsfulle voksne som undrer seg sammen med barna, møte voksne som støtter og veileder til lek og vennskap. Barna skal medvirke i fellesskapet og tilhørighet i sin avdelingsgruppe.

Barna vil også oppleve motgang, da vil det være viktig å støtte og hjelpe barna til å løse det som kan være trist og leit for å bli forberedt og kunne løse ulike hendelser best mulig ved senere anledninger.

Mangfold

Vi skal vise respekt for ulikhetene i samfunnet vårt, og vi har som mål å forstå og tilrettelegge hverdagen for alle barn i tett samarbeid med foreldrene. Vi skal tilrettelegge for at barna skal få mulighet til å utvikle seg i sitt tempo.

Verdigrunnlaget skal gjenspeile vår praksis i daglig arbeid med barna, foresatte og som personalgruppe.

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

Vi skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer. Vi skal bidra til at barna i et fellesskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner.

Personalet skal:

- Ta barn på alvor ved å møte dem med respekt.
- Anerkjenne barn i sin søken etter læring.
- Sette av tid til undring.
- Støtte og stimulerer barnas nysgjerrighet og utforskertrang.
- Lytte og legge til rette for aktiviteter ut fra barnas interesser.
- Tydelige voksne som setter klare og gode grenser for barna, som en del av veiledningsprosessen.

Demokrati

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter.

Personalet skal:

- Lytte på barnas ønsker og meninger og lage gode rutiner for at alle blir sett og hørt
- Være observante og hjelpe barna som trenger ekstra støtte.
- Være til stede der barna er.
- Veileder barn i det å være en del av en gruppe.
- Inkluderer barn, og lar de medvirke i sin hverdag.
- Synliggjør demokratiske prosesser i hverdagen sammen med barna.

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

Personalet skal:

- Lære hvert barn og familie å kjenne slik som ulike behov, nasjonalitet og kultur.
- Synliggjøre ulike nasjonaliteter og kulturer.
- Respekterer og synliggjør ulike familier.
- Tilrettelegger innhold i hverdagen ut fra barnas forutsetninger og interesser.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i

felleskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Personalet skal:

- Være gode rollemodeller for barna
- Legge til rette for inkluderende lek og aktiviteter uavhengig av språk, alder, kjønn og funksjonsevne
- Behandle barna rettferdig, som ikke nødvendigvis er det samme som å gjøre likt for alle.
- Forebygger ekskludering i lek og aktiviteter ved å være tett på og nær barna.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

I Østerås barnehage legger vi stor vekt på uteliv både i barnehagens uteområde, men også på turer i nærmiljøet. Vi snakker om hvordan vi skal oppføre oss i naturen, og hva vi må gjøre for å ta vare på naturen. Vi skal ha respekt for småkryp og det som spirer og gror.

Avdelingene har en fast utedag. På turene lærer barna å rydde opp etter seg. Det er mye læring i samtalene om hvor søppelet skal kastes. Hvor blir søppelet av når vi kaster det? Hva råtnet i naturen og hva blir ikke borte? Vi har mange samtaler om hva som hører til i naturen og hva som ikke hører til i naturen vi undrer oss over at så mye søppel ligger strødd utover, hva er det som gjør at mange mennesker kaster fra seg søppelet sitt?

Personalet skal:

- Være gode rollemodeller
- Bidra til engasjement og samtaler om det som er rundt oss. Hva skal til for at fugler og småkryp skal trives i skogen utenfor barnehagen?
- Aktive lyttere.
- Tilby barna varierte turer som inspirerer til å bli glad i naturen og livet som er i naturen.

Bærum - en klimaklok kommune

Vi har blitt tildelt flagget fordi vi har en miljøhandlingsplan og miljøregler som beskriver ulike tiltak i hverdagen.

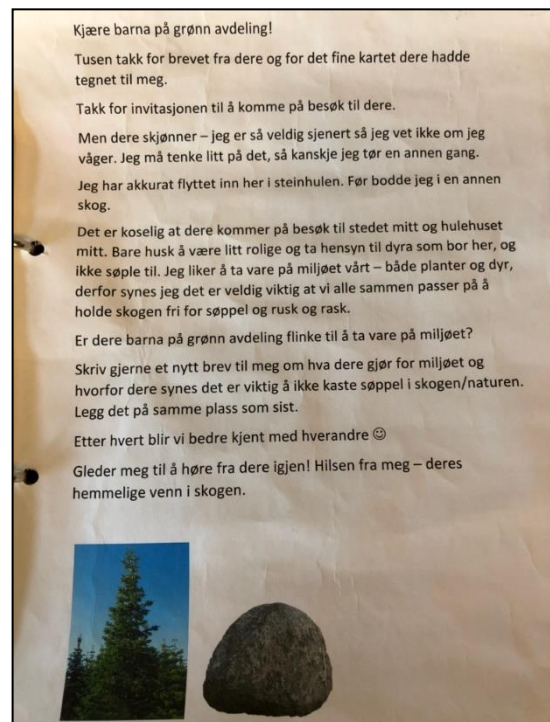
Her er et utdrag fra planen:

- Vi passer på naturen rundt oss. Vi rydder både vårt eget og andres rot- som ikke hører hjemme i naturen
- Vi tar vare på dyr og planter
- Vi kildesorterer mat, plast, papir, glass og metall
- Vi skrur av vannkranen når vi ikke bruker vannet
- Vi skrur av lyset når vi går ut
- Vi er bevisste på riktig bruk av alle typer papir

- Vi reparerer leker og tar vare på klær som kan brukes som skiftetøy
- Vi leverer tøy til gjenbruk
- Vi bruker ulikt verdiløst materiale til formingsaktiviteter
- Vi arrangerer «Rusken» aksjon med barna
- Vi arrangerer miljøuke og er bevisste på hvordan vi skal oppføre oss i naturen
- Vi har miljøråd som består av representanter fra de ansatte og foreldre

Personalet skal:

- Være rollemodeller i arbeidet i forbindelse med GRØNT FLAGG og de oppgaver og satsningsområder som er beskrevet i miljøhandlingsplanen.
- Legge til rette for at barna klarer å kildesortere og lar de få ta del i å kaste i riktig avfallsdunk.
- Arrangere rusken aksjon på våren
- Legge til rette for og jobber med de aktuelle satsningsområdene: Kosthold og fysisk aktivitet.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelses og mobbing.

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Erfaringer man gjør seg tidlig i livet vil ha betydning for fysisk og psykisk helse. Vi skal hjelpe barna til å sette ord på sine opplevelser og følelser.

Å være i følelsesmessig balanse er et viktig utgangspunkt for å ta til seg læring. Voksne skal gi omsorg, trøst, forklare, vise ømhet, latter og glede. Voksne skal være forutsigbare, lage gode strukturer og sette tydelige rammer. Personalet skal være gode rollemodeller og nær barna slik at eventuell erting og mobbing forebygges. Vi skal bry oss og være nysgjerrige på hva barna sier og gjør i handlinger med og mot hverandre. Vi følger Bærum kommunes «Plan for å sikre barna et godt psykososialt miljø» og alle foresatte må signere at denne er lest. Trygghet er grunnleggende for at barn ikke skal ha stress eller engstelse i kroppen. God psykisk helse handler om å ha det godt med seg selv og ha tro på egen mestringsevne. Med en god psykisk helse står man bedre rustet til å takle ulike utfordringer, påkjenninger og stress.

Vi legger til rette for måltider med både medbragt mat og smøremåltider som tilberedes i barnehagen sammen med barna. Vi skal jobbe for å fremme sunne kostvaner i samarbeid med foresatte.

Måltidene har stor betydning som sosial og kulturell arena i barnehagehverdagen. Voksne er rollemodeller og barna lærer av hva de voksne gjør og hvordan man skal omgås rundt bordet. Det er naturlig å samtale om hvor maten kommer fra og om ulike mattradisjoner.

Vårt mål er at måltidene skal være preget av fellesskap og gode samtaler. Det skal fremme gode kostvaner og helse. Barna skal oppleve glede og mestring under måltidet og lære seg vanlig bordskikk.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskaper av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Omsorg

Omsorg er gjeldene i alle situasjoner i hverdagslivet. Omsorg kommer til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltider og påkledning. Det skal legges til rette for ro og hvile i løpet av dagen og barna skal bli møtt på deres behov.

Omsorg er nært knyttet til oppdragelse, helse og trygghet. Det ligger mye omsorg i å gi barn varierte utfordringer, trygg grensesetting og rom for meningsfylte aktiviteter.

God omsorg styrker barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre.

Personalet skal gi barnet den støtte og trygghet de trenger for å lære empatiske handlinger ovenfor seg selv og andre barn.

Det skal være voksne som er nærværende og engasjerte i det enkelte barnet og som skaper trivsel, utvikling og forutsigbarhet i hverdagen.

Lek

Leken kjennetegnes ved at den er spontan, frivillig og styrt av barnets indre forestillinger, erfaringer og fantasier.

Vårt mål er at alle skal ha en å leke med, venner eller lekekamerater i barnehagen.

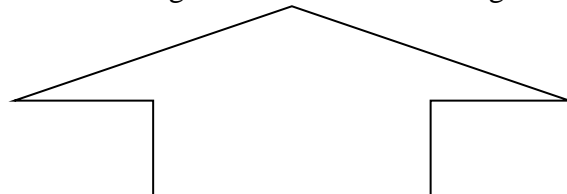
Lek og læring går hånd i hånd for små barn.

Noen aktiviteter planlegges av personalet i forkant, dette er formell læring. Andre læringssituasjoner er de som bare oppstår her og nå, fordi barna blir opptatt av noe. Begge situasjonene har en pedagogisk hensikt og er viktige for barns læring

I leken kan barna utvikle språket, tilegne seg kunnskap og sosiale ferdigheter. De lærer hvordan man oppretter gode relasjoner, hvordan man samarbeider og hvor egne og andres grenser går. De får utforske og bruke fantasien.

Barn trenger voksne som støtter, stimulerer og gir utviklende innspill til leken.

Vi legger vekt på at leken skal ha gode vilkår i vår barnehage.

Hva lærer barna i leken?

Turtaking - følge spilleregler - øve på sosiale koder – timing - lærer å lese det sosiale spillet - ta imot beskjeder - gi beskjeder – lytter - bli lyttet til - lære å løse konflikter – lære å forhandle og fordele roller - lære om fleksibilitet - lære å regulere atferd - ta initiativ – lære og ”hemme seg” – lære et rikt og variert språk - øke ordforrådet - Bearbeide vanskelige følelser - Empati - sette seg inn i andres situasjon - prøve ut roller- få mulighet til å prøve å feile – mestring - bruke fantasien – oppøve oppmerksomhet og konsentrasjon - tilegne seg kunnskap...

Danning

Danning er på mange måter resultatet av det innholdet vi praktiserer i barnehagen. Danning er forming av barnets personlighet, oppførsel og moralske holdning gjennom oppdragelse, miljø og utdanning.

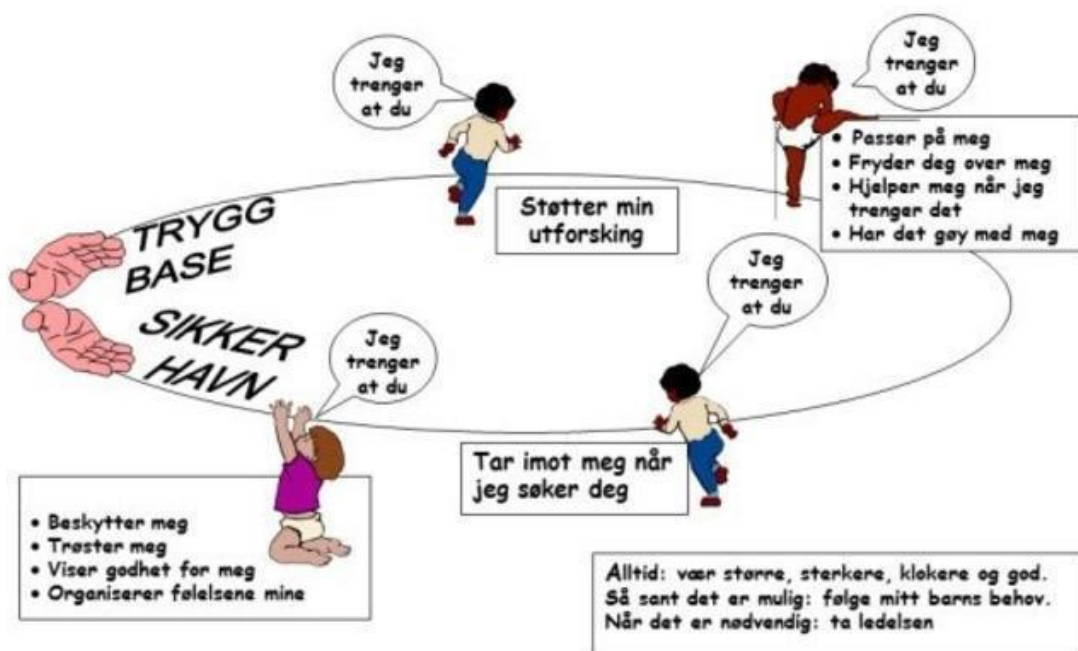
Det helhetlige synet på læring er spesielt for barnehagen som pedagogisk virksomhet. Barn lærer gjennom omsorg, lek og danning.

Trygghet og omsorg er av den aller største betydning i de første leveårene. Muligheten for å kunne gi og ta imot omsorg er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse. Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barna, og om barnas omsorg

for hverandre. Gjensidig samhandling med barn og voksne i lek og læring er en forutsetning for barnets dannelse. Voksne er rollemodeller i alt de gjør. Vi trenger derfor ansvarsbevisste og nærværende voksne som er engasjert i det enkelte barns trivsel og utvikling som støtter barnas identitetsutvikling.

Trygghetssirkelen (Circle of Security; Cos) beskriver hvordan barnet ved hjelp av gode og nære voksne, kan etablere trygghet til og utforske omgivelsene og våge å ta utfordringer. Det vender tilbake til det trygge for å hente bekreftelse og styrke, for å våge nye turer ut i det ukjente. «Se meg, forstå meg, fyll meg opp med trygghet og selvtillit, så jeg klarer nye utfordringer

Vi voksne skal alltid være: Større, sterkere, og klokere.

Læring

Vårt læringssyn

Barnehagen skal være en læringsarena som skal støtte barn ut i fra egne forutsetninger og gi det enkelte barn og barnegruppen utfordringer. Vi skal introdusere nye elementer, situasjoner og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling.

Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og skjer i stor grad i forbindelse med lek, oppdragelse og omsorg.

Vårt læringssyn bygger på at utvikling og kunnskap skapes gjennom erfaringer og i samspill med andre. Vi er opptatt av hva barna lærer i de uformelle læringssituasjonene, hvordan de daglige hverdagsaktivitetene skaper forutsetninger for barnas utvikling og muligheter for læring.

- Barn lærer gjennom erfaringer i samspill med andre
- Barn sees på som en aktiv medskaper av egen kunnskap
- Barn lærer gjennom dialog

Barnas egne interesser og spørsmål danner grunnlaget for læringsprosesser og temaer i barnehagen.

Vennskap og fellesskap

Personalet skal hjelpe barna å bygge relasjoner, vi skal fremme fellesskapet, vi har samlinger og ulike arrangementer på tvers av avdelinger, vi er opptatt av glede og humor. Vi jobber for at barna skaper vennskapsbånd og har venner i barnehagen. Barnehagen skal fremme positive handlinger som motvirker avvising, mobbing og vold. Vi skal forebygge all form for diskriminering, utestenging, mobbing og krenkelser.

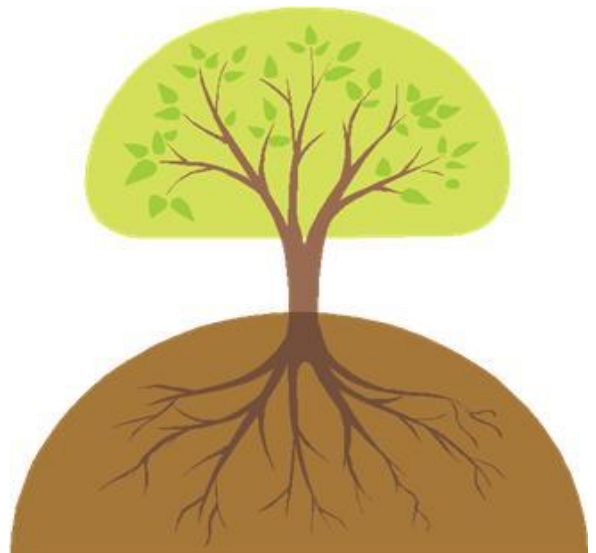
Kommunikasjon og språk

De fleste barn tilegner seg språk i samvær med sine nærmeste familie eller andre foresatte og i lek med andre barn. Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Vi har fokus på å gi barna varierte og rike opplevelser. Gjennom samtaler, lek, spill og bøker utvikles barnets språklige nysgjerrighet, begreper og språkforståelse. Hverdagssamtalene ser vi på som verdifulle. Vi er opptatt av å sette ord på handlingene i her og nå situasjoner.

Språktreet

I treetts røtter ligger barnets forutsetninger for å lære språk. Det er disse vi i barnehagen skal videreutvikle i samarbeid med foreldre. Begrepene utgjør stammen på treet. For at barnet skal utvikle ord og begreper og en solid og bærekraftig stamme i språket sitt, trenger det et utviklet begrepsapparat med en god språkforståelse. Det er stammen (begrepene) som bærer resten av treet (språkutviklingen). Oppover mot grenene utvikler barnet evnen til å uttrykke seg verbalt. Mot toppen av treet vil språklydene komme, språklig bevissthet utvikles og lese- og skriveferdigheter slår ut i full blomst.

Se [kommunens standard for språkarbeid](#)

Barnas medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Medvirkning må ikke forveksles med medbestemmelse

Barns medvirkning handler hos oss om at barna skal ha innflytelse på egen barnehagehverdag. Det innebærer at barna deltar aktivt i utformingen av barnehagens innhold.

Arbeidet bygger på holdninger om at barn er kompetente og intensjonelle i forhold til sine tanker og handlinger.

Gjennom formelle og uformelle samtaler med barna får vi kunnskap og forståelse for deres opplevelse av sin hverdag. Vi lytter til dem og undrer oss sammen med dem. Det må gis tid og rom til barnas innspill.

Slik gjør vi det:

Vi legger spesielt vekt på barns medvirkning i prosjekt/tema-arbeid. Barna skal her delta aktivt i prosessene. Vi forsker og lærer sammen med barna og er lydhøre for deres innspill og hva de er /blir opptatt av.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene og ivareta foreldrenes rett til medvirkning. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er foreldrenes ansvar ifølge barnekonvensjonen og barneloven. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet.

Foreldre skal være trygge på at barna deres får omsorg, blir sett og respektert og at de får delta i et fellesskap som gjør dem godt.

Slik gjør vi det:

Vi ønsker en åpen og god dialog med foreldrene. Dette er med på å gjøre barnehagen til en **levende arena og et trygt sted for barna.**

Vi har varierte metoder - skriftlig informasjon, daglig kontakt, foreldresamtaler, foreldremøter, telefonkontakt, epost, oppslagstavler og samarbeidsutvalg.

Mål for foreldresamarbeidet er at foreldrene skal:

- Føle seg velkomne i barnehagen
- Oppleve gjensidig tillit og åpen kommunikasjon. Føle seg trygge for at kritikk av barnehagen håndteres profesjonelt. For å sikre dette ber vi om at uenighet eller kritikk tas opp med pedagogisk leder eller styrer.
- Føle seg trygge på at taushetsplikten overholdes.
- Ha tillit til at den informasjonen de får av barnehagen er riktig
- Vise interesse for barnehagens innhold

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi i Østerås barnehage har laget en tilvenningsplan for de yngste barna:

<https://www.baerum.kommune.no/globalassets/tjenester/barnehage/kvalitet-i-barnehagene/helhetlig-opplaringslop-i-barum-februar-2020.pdf>

Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

- Når barna skal bytte avdeling vil pedagogene ha dialog med barna, foresatte og kollegaer og vi vil forberede barna så godt som mulig. Vi tilrettelegger for besøk til ny avdeling der barna får være med på lek, samlingsstund og måltid.
- Vi bruker overgangsskjemaer i samarbeid med foresatte som blir sendt til ny barnehage.

Fra barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Bærum kommune har fastsatte rutiner for [overgang fra barnehage til skole](#).

Hensikten med rutinene er:

- Sikre en trygg og god start i de ulike utdanningsinstitusjonene
- Skape helhet og sammenheng i opplæringsløpet
- Overføre informasjon til beste for barnet, etter samtykke fra foreldrene
- Sikre et godt tverrfaglig samarbeid der det er behov for det.

Vi har et godt samarbeid med Eikeli skole.

- Møter med lærere på 1.klassetrinnet
- Besøk fra SFO og skole før skolestart
- Lærere med på foreldremøte for skolestarterne
- Vi låner gymsal og et klasserom skolestarterne

Det vi jobber mest med det siste året i barnehagen er og styrke dem i troen på seg selv og egen drive til og lære nye ting.

Vi håper vi har gitt dem røtter og vinger

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging

Planlegging gir grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen er utgangspunkt for refleksjon og utvikling av barnehagens pedagogiske praksis. Planleggingen er med utgangspunkt i kunnskap om barns trivsel og utvikling, og den baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

Vi bruker planleggingsdager, personalmøter, avdelingsmøter og ledermøter til å planlegge og evaluere arbeidet vi gjør.

- [Kvalitetsplan Lek og læring](#)
- [Barnehagemeldingen](#)
- [Plan for å sikre psykososialt miljø](#)
- [Standard for språkarbeid i bærumsbarnehagen](#)
- [Tett på](#)

- [Grønt flagg](#)

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Vi gjør vurderinger på avdelingsmøter, personalmøter og ledermøter. Det gjennomføres vurderinger også underveis i prosjekter og i det daglige arbeidet.

Barna

Barna deltar aktivt i vurderingsarbeidet. Vår arbeidsmetode, prosjektarbeid gjør at barna er aktivt deltagende i både planlegging og vurdering av tema/arbeidet. Vi har barnemøter og barnesamtaler hvor barnas synspunkter inngår i vurderingsarbeidet

Foreldre

Tilbakemeldinger fra foreldre:

- Foreldresamtaler
- Tilbakemelding på årsplaner, månedsplaner og månedsbrev
- Ved daglige samtaler i garderoben
- Samt andre innspill i løpet av året

Vi setter pris på alle tilbakemeldinger vi får, både positive og negative.

Det er avgjørende for at vi skal kunne være i endring og gjøre en god jobb.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Barnehagen skal være en lærende organisasjon som har rutiner og metoder for å sikre at man hele tiden lærer av egen praksis. Dokumentasjon og vurdering gir oss mulighet til å fornye og forbedre barnehagen. Vi skal dokumentere hva barna opplever, hvordan de trives og hva de lærer i barnehagen. Vi ønsker å være i endring men samtidig forbedre og foredle det som fungerer godt. Dette brukes til refleksjon som kan føre til endret praksis.

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

Ved å møte barna på deres interesser vil de medvirke i sin egen hverdag, vi tilrettelegger for både spontane og planlagte aktiviteter. Barna vil oppleve varierte aktiviteter utfra deres alder og modning, samtidig vil det naturlig gjennom året også variere av hva som er aktuelt å jobbe med. Gjennom årstidene vil vi være opptatt av ulike aktiviteter og tradisjoner. Vi har aktiviteter ute og inne, og etter hvert som barna blir eldre vil de også oppleve mer samarbeid på tvers av avdelingene/gruppene.

Progresjon

Barn har ulike forutsetninger med og individuelle forskjeller. Barn lærer i ulikt tempo, noen har en rask læringskurve, mens for andre bruker lengre tid.

Vår oppgave er å sørge for en progresjon, en utvikling av alle barn uansett deres forutsetninger. Progresjonen skal foregå fra barnet starter i barnehagen til barnet slutter i barnehagen.

I denne perioden har vi et ansvar og skal sørge for utvikling og læring, dette er en prosess. Barn tilegner seg hele tiden erfaringer og ny kunnskap. Vi har fokus på at lek og læring henger sammen. De fleste barna begynner i barnehagen når de er 1 år, men vi har også de som begynner i når de er eldre. Barna har med seg ulike erfaringer og opplevelser. Dette er forutsetninger vi skal ta hensyn til når vi er i samspill med barn slik at de får lære nye ting i sitt tempo.

Vi lærer best i situasjoner hvor vi opplever en god balanse mellom mestring og utfoldelse. Mulighetene i det fysiske miljøet og progresjon i tilbudet av aktiviteter, er med til å tilrettelegge for dette.

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.

Kommunikasjon, språk og tekst

All samhandling er kommunikasjon. Å utvikle språket, både verbalt og non-verbalt, er av stor betydning. Gjennom språket lærer barn å forstå verden, og får en økende innsikt i seg selv. Språket gir identitet og tilhørighet. Kommunikasjon er avgjørende for den intellektuelle, emosjonelle og sosiale utvikling. De voksne er forbilder for barnas bruk av språk, og må derfor være bevisst på hvordan de kommuniserer med barna.

Slik gjør vi det;

Vi vil skape et trygt språkmiljø ved å møte og lytte til barna i deres språklige utvikling og utvidelse av ord, begreper og setningsoppbygging.

- Vi leser bøker tilpasset barnas alder
- Vi har samlingsstunder der vi bruker konkreter i forhold til eventyr, sanger og bøker.
- Vi bruker konkreter i forhold til utvidelse av ord og begreper
- Vi bruker bilder og bøker for å styrke og utvide barnas spontane tale og glede av et aktivt og spontant språk
- Vi lytter aktivt til og snakker mye med barna slik de opplever å bli sett og hørt
- Vi hjelper barna med å uttrykke og sette ord på egne tanker og opplevelser ved å være aktive lyttere
- Vi bruker mye spill og andre aktiviteter som utvider og forsterker barnas språklige utvikling

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barn er fysisk aktive, og de uttrykker seg mye gjennom kroppen.

Grunnleggende motoriske ferdigheter og god helse utvikles i barnehagealder.

Gjennom kroppslig mestring utvikler barn en positiv selvoppfatning og

bevissthet om kropp og helse. Barnehagen skal bidra til gode vaner og sunt kosthold.

Slik gjør vi det:

- Vi har et aktivt uteområde som endrer seg etter årstidene.
- Uteområdet innbyr til mye variert fysisk aktivitet.
- Gjennom skileik, skøyter, snowboard, klatring, gå på line, syklig fotball, hoppe tau ol utvikler barna grovmotoriske ferdigheter og opplever mestring.

Alle aldersgruppene har egne utedager. De yngste bruker nærområdet rundt barnehagen og utvider radiusen etterhvert som de blir eldre og de eldste drar til Fossumskogen med buss.

Inne tilbyr vi bevegelsesgrupper enten i barnehagen eller gymsalen på skolen

Kunst, kultur og kreativitet

Kreative aktiviteter er en del av barnehagens hverdag. Et mangfold av kulturuttrykk vil gi barn verdifulle inntrykk og lære dem å uttrykke seg gjennom de mange kulturelle språk.

Barnekulturen utvikles gjennom leken og barnehagens oppgave blir å utvikle, bevare og stimulere barnets nysgjerrighet og forskertrang rikt og allsidig som mulig.

Slik gjør vi det:

- Vi ser og utnytter de gode og forskjellige ressursene vi har blant de ansatte
- Barna blir kjent med barnehagens kultur og tradisjoner
- Vi har faste utedager og benytter nærmiljøet hvor vi samler materialet inn for videre kreativitet
- Vi har to store formingsrom med ulikt formingsmaterieill tilgjengelig i hverdagen
- Vi har fellessamlinger der barna er delaktige og bidrar med egne innslag
- Vi har ulike teaterforestillinger for og med barna.
- Vi bruker ulike musikkinstrumenter og lar barna få utfolde seg gjennom sang og dans
- Vi introduserer barna for regelleker, rim og regler
- Vi deler våre kreative prosesser med hele barnehagen
- Vi viser interesse for barnas ulikheter

Natur, miljø og teknologi

Naturen gir rom for et mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær. Friluftaktiviteter og utelek er en del av barnehagens hverdagsliv. Nærmiljøet gir muligheter for ulike erfaringer i forhold til å lære om samspill i naturen og mellom mennesket og naturen.

Barnehagen skal bidra til at barn får undre seg, eksperimentere, systematisere og samtale om fenomener i den fysiske verdenen og videre erfare hvordan teknikk kan brukes i leken og hverdagslivet.

Slik gjør vi det:

- Vi bruker årstidene til forskning på endring i naturen.
- Vi tar utgangspunkt i barnas interesser og nysgjerrighet, stimulerer til å oppleve med alle sanser, iakttar og undre seg over fenomener i naturen og teknologien.
- Undring over småkryp og insekter gjennom forstørrelsesglass og forskning i ulik faglitteratur
- Kjøkkenhagen: Vi sår, vanner, luker og høster. Barna deltar i prosessen fra frø til produkt.
- Vi eksperimenterer med fysiske fenomener som f eks. «hvor mange barn må stå på ett omvendt bord for at ballongen som er under skal sprekke?»

Antall, rom og form

Lek er drivkraften i all læring, også i utviklingen av barns forståelse for matematiske begreper. Barna utforsker disse begrepene i leken, og leken utvider forståelsen. I arbeidet med antall, rom og form får barna erfaringer med klassifisering, ordning, sortering og sammenligning. Barnehagen skal legge til rette for at barna har tilgang til og tar i bruk ulikt materieill som spill, tellematerieill, klosser, IKT, teknologi, etc.

Slik gjør vi det ...

- Barnehagen tilbyr forskjellig læringsmateriell der barna får tilegne seg begynnende kunnskap innenfor fagområdet antall, rom og form
- Vi har leke- og spillgrupper der vi gir barna ulike erfaringer gjennom turtaking og opplevelser med tall og former. Vi teller og leker med ulike mønstre.
- Vi gir barna oppgaver der de får muligheter til å sortere og klassifisere
- Leker ol har sin bestemte plass
- Barna lærer å telle gjennom rim, regler, sanger og eventyr
- Barna er aktive både før og etter smøremåltidet forhold til telling ved pådekking og organisering av rommets innhold.
- Barna leker med mål, størrelser og volum
- Vi går turer, leser kart og måler avstander.
- Vi bygger og snekrer, hvor lang må den være for å passe?
- Realfag i praksis

Etikk, religion og filosofi

Norge er i dag et flerkulturelt samfunn. Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen, samtidig som den skal ta med seg verdier og tradisjoner i den kristne og humanistiske kulturarven. Barnehagen skal gi rom for undring og samtaler og møte barnas spørsmål med respekt.

Slik gjør vi det:

Vi hjelper barna til å øve seg på hvordan man er en god venn og hva vennskap er.

Gjennom Steg for steg , Vennekort, og Røde og Grønne tanker

- Lærer vi barna å kjenne igjen ulike følelser og sette ord på dem
- Løse konflikter
- Empati og samhandling – hvordan vi skal være med hverandre og hvordan vi ønsker at andre skal være mot oss.

Vi vil gi barna trygghet og stolthet i forhold til egen identitet og kulturbakgrunn

Vi skal veilede barna slik at de kan trøste, vise omsorg og inkludere andre i lek

Vi skal være gode rollemodeller og sette av tid og rom til å kunne se hverandres behov.

Vi skal gi barna tid og rom til undring og refleksjon gjennom å være voksne som ikke gir svar men som finner svaret sammen med barna.

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Den skal legge vekt på å styrke kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett.

Gjennom barns erfaring med medvirkning i barnehagen får de en første kjennskap til demokratiske prinsipper. Slik utvikles tillit til egen deltakelse i, og påvirkning av fellesskapet.

Barnehagen skal utvikle forståelse for ulike tradisjoner og levesett. Det innebærer blant annet at vi blir kjent med at samene er Norges urbefolkning og får kjennskap til samiske fortellinger, sagn og andre deler av samisk kultur og hverdagsliv.

Slik gjør vi det...

- Turer i nærmiljøet og bli kjent med hvor barna bor
- Snakker om familien deres og hvem de bor sammen med
- Vi snakker om ulike følelser og holdninger (Steg for steg og Vennekort)
- Vi er bevisst på likebehandling gutt/jente
- De voksne skal være gode rollemodeller – 30 % av personalet er menn
- Samarbeid med eldrester i nrområdet i forhold til sang og opptredener ved ulike høytider
- Ved å presentere ulike kulturer vil vi skape toleranse og aksept for at vi er forskjellige

Trafikksikkerhetsarbeid i Østerås barnehage

Hovedmål:

Styrke og utvikle barnas holdninger i trafikken og redusere antall ulykker

- Barna lærer å ferdes sikkert i trafikken på en slik måte at de ikke er til fare for seg selv og andre.
- I barnehagen skjer også den første trafikkopplæringen
- Alle voksne er gode rollemodeller for barna
- Trafikk og retningslinjer rundt parkering tas opp på foreldremøte om høsten

Trafikkopplæring

- Vi har trafikk og trafikksikkerhet som tema med barna i samlingsstunden og i samtaler med barna.
- Gjennom samtaler og bruk av bøker.
- Vi bruker barnastrafikkklubb.no
- Vi bruker nærmiljøet til turområdet, da har vi fokus på trafikkferdigheter, hvordan krysse veien, bruk av fortau, gangfelt, trafikklys, lære noen skilt.
- På tur med en barnegruppe/avdelingen er det naturlig å samtale om hvordan vi ferdes i trafikken. Vi er bevisste på sansene våre og det å være observante i trafikken.
- De ansatte er gode til å stille åpne/reflekterende spørsmål.

Barnehagen har en egen plan for trafikksikkerhetsarbeid.

Kompetanseplan

Gjennom ulike kompetansetiltak kan de ansatte styrke sin kompetanse og pedagogiske praksis i tråd med rammeplanen.

KOMPETANSEPLAN FOR ØSTERÅS BARNEHAGE 2022/2023

Vi jobber kontinuerlig med kompetanseheving av personalet. Dette gjøres gjennom ulike møter, veiledning og refleksjon i hverdagen.

Høsten 2022 fortsetter Østerås barnehage med Bærum kommunes satsning –TETT PÅ-. Tett på har fokus på høykvalitet i samspillet mellom barn og voksen i Bærums barnehagene. Vi vil sammen med en ekstern mentor reflektere og få veiledning om arbeidet med Class-dimensjonene. Fra januar 2023 viderefører vi arbeidet med Tett på. Vi vil frem til sommeren gå mer i dybden på selvvalgte dimensjoner.

Les mer om Tett på [her](#).

Tema på planleggingsdager og personalmøter dette året vil være:

- Kommunens planer og føringer
- Tett på

- Grønt flagg
- Trygg trafikk
- Avdelingenes egne spennende prosjekter